

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 13 (1)

IZDAN 1 DECEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14494

Dr. Ing. Krüpe Ernst, Mannheim, Nemačka.

Parni kotao sa vodogrejnim cevima i komorama ili sa podeljenim komorama a sa koso postavljenim snopovima cevi.

Prijava od 20 septembra 1937.

Važi od 1 juna 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 21 septembra 1936 (Nemačka).

Ovaj se pronalazak odnosi na naročiti oblik koso postavljenih snopova cevi kotla sa vodogrejnim cevima i komorama ili kotla sa podeljenim komorom, koji se odlikuju time, što su vodogrejne cevi spojene sa sabirnom komorom, koja se približava mestu odvoda dima, na utoliko višem mestu, u koliko se te cevi nalaze bliže ložištu i što su, gledajući iz ložišta, vodogrejne cevi tako presavijene nazad da donji kraj cevi koji je više izložen zračenju i može da primi više toplove strmiji je od gornjeg dela koji posle presavijanja nije više toliko izložen zagrevanju niti može da primi toliku količinu toplove.

Ovakvim uredenjem postizava se ta prednost u odnosu na do sada poznate kotlove, što su pojedine vodogrejne cevi u topotno tehničkom pogledu ravnomernije opterećene i što celokupan snop cevi podjednako učestvuje u prenošenju toplove. Sem toga postizava se izvesno smanjenje otpora prema strujanju vode u unutrašnjosti kotla a time i izvesno poboljšanje u opticaju ili kruženju vode. Prema tome novi kotao pretstavlja u poređenju sa do sada poznatim kotlovima jedno poboljšanje koje se odlikuje time, što je specifična radna sposobnost kotla povišena uz istovremeno smanjenje opterećenja pojedinih delova.

Na crtežu je pretstavljen predmet ovog pronalaska u jednom primeru izvodenja i to u uzdužnom preseku.

Kod (F) nalazi se približno najvrelijia tačka ložišta (f). Ako oву tačku (F) spo-

jimo sa tačkama (A, B i C) na prednjoj vodogrejnoj cevi (d₁) lako se da uvideti da je donji otsek cevi (AB) više izložen zračenju od gornjeg otseka (BC). Ali posto donji otsek, koji stoji mnogo strmije, može da primi mnogo više toplove nego gornji otsek (BC), to se novim rasporedom cevi postizava ta prednost, što je cevni zid po celoj svojoj dužini ravnomernije opterećen u topotno tehničkom pogledu. Još jedna prednost sastoji se u tome, što u donjem otseku cevi (AB), u kojem je brzina još srazmerno mala, protivi se prirodnom kretanju sadržine cevi naviše najmanji mogući otpor, dok se u položenjem delu cevi (BC) iznad prevoja otpor cevi lakše savladuje zahvaljujući povećanju brzine koja se javlja u međuvremenu. Na ovaj se način postizava živo kruženje vode odnosno stvaranje pare.

Donjoj sabirnoj komori (a) pritiče napojna voda koja se vraća sa doboša (c) samo na najdubljim mestima. Prema tome se voda za vreme penjanja kroz koso postavljenu vodenu komoru (a) podgreva dimnim gasovima koji joj struje nasuprot, tako da vodogrejne cevi (d₁, d₂, d₃ i t. d.) dobijaju u toliko topliju vodu u koliko su one bliže ložištu (f). Na taj se način postizava da temperaturski pad između najvrelijih dimnih gasova i sadržine cevi u prednjem redu cevi (d₁) ispadne mnogo manje nego što bi bio kad bi se ovaj red napajao nepodgrejanom vodom. Ali se u isto vreme razlika temperatura između već rashladenih dimnih gasova na

kraju kotla i hladnije sadržine cevi u poslednjem redu cevi održava na što je moguće većoj visini tako, da ceo snop cevi ujednačenje učestvuje u prenošenju topote te to što je to do sada bio slučaj.

Odgovarajućim dovodenjem napojne vode pored se sigurno sprečavaju povratna strujanja u komori (a) i svi gubitci koji su sa time skopčani. Posle zagrevanja u vodogrejnim cevima (d_1 , d_2 , d_3 i t. d.) smeša vode i pare stiže u komoru (b). Cevi su priključene komori (b) tako, da cevi (d_1), koje daju najveći deo pare, ulaze na najvišem mestu komore (b). Usled toga najveći deo stvorene mešavine pare i vode ima da prode samo vrlo kratak put do gornjeg doboša (e), a prema tome i da savlada manji otpor nego što bi to bilo slučaj kada bi ova smeša imala da prode prvo kroz celu komoru (b).

Ali je opisanim načinom rada istovremeno i bitno olakšano kruženje vode, a time povišena i specifična radna sposobnost kotla, i to uz rasterećenje inače najviše opterećenih delova kotla a uz ravnomernije učestvovanje celokupne zgrevine površine u prenošenju topote.

Iz gornjeg dela komore (b) smeša vode i pare dospeva kroz prelaznu cev (g) u gornji doboš (e). Doboš (e) spojen je

na podesan način sa dobošem (c) povratnim vodovima. Kotao može da radi kao parni kotao ili kao kotao za vrelu vodu.

Patentni zahtevi:

1. Kotao sa vodogrejnim cevima i komorama ili kotao sa podeljenim komorama i koso postavljenim snopom cevi kroz koji dimni gasovi protiču u jednom pravcu, naznačen time, što su vodogrejne cevi (d_1 , d_2 , d_3 i t. d.) priključene sabirnoj komori (a) koja sprovodi napojnu vodu na u toliko višem mestu u koliko se te cevi nalaze bliže ložištu (f).

2. Kotao sa vodogrejnim cevima prema zahtevu 1, naznačen time, što vodogrejne cevi (d_1 , d_2 , d_3 i t. d.) ulaze u sabirnu komoru (b), koja odvodi paru, na u toliko višem mestu u koliko se te cevi nalaze bliže ložištu (f).

3. Kotao sa vodogrejnim cevima prema zahtevu 1 i 2, naznačen time, što su sve vodogrejne cevi (d_1 , d_2 , d_3 i t. d.) presavijene jedanput sa istim poluprečnikom, tako da donji deo (AB), koji može da primi više topote, stoji strmije nego deo (BC) iznad prevoja koji može da primi manje topote.

